
ČR dává na vzdělání jen 4,5 procenta HDP, skoro nejméně z OECD

ČR dává na vzdělání jen 4,5 procenta HDP, skoro nejméně z OECD

Praha 13. září (ČTK), autor: Adéla Klimešová, rot

Česká republika dává na vzdělávání 4,5 procenta HDP, průměr vyspělých zemí je přitom 6,1 procenta. Vyplývá to ze srovnávací zprávy zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), kterou dnes zveřejnilo ministerstvo školství. Česko je tak v žebříčku 34 členských států na předposledním místě, menší podíl peněz dává na školství jen Slovensko. Zpráva přitom pracuje se statistikami z roku 2008.

"Česká republika vydá ročně na žáka a studenta od primární do terciární vzdělávací úrovně celkem 5895 amerických dolarů (asi 106.000 korun)," uvádí zpráva s tím, že částky jsou převedeny na paritu kupní síly. Na žáka na základní škole dá stát ročně asi 68.000 korun, přitom "typická" země OECD dává 128.000 korun. Velké rozdíly jsou i mezi náklady na středoškoláky, 110.000 korun v ČR oproti 161.000 v zemích OECD. Vysokoškolák pak Česko ročně stojí 149.000 korun, zatímco vyspělé země dávají na vzdělání vysokoškolského studenta ročně téměř 246.000 korun.

Méně než pět procent HDP dávají na vzdělání ještě Německo, Maďarsko, Itálie, Japonsko a Rusko. Naproti tomu státy jako Chile, Dánsko, Island, Izrael, Korea, Norsko nebo Spojené státy dávají na vzdělávání více než sedm procent HDP. V zemích OECD jsou ale výdaje na vzdělání tvořeny ze 17 procent ze soukromých zdrojů, v Česku je to jen 12,7 procenta.

Materiál srovnává také platy učitelů. V roce 2009 si tak český kantor s patnáctiletou praxí vydělal na základní škole 426.000 korun v přepočtu na paritu kupní síly, na střední škole pak 436.000 korun. Hůř jsou na tom třeba učitelé v Maďarsku nebo na Slovensku, kteří v přepočtu na paritu kupní síly berou méně než 269.000 korun ročně. Naproti tomu v Lucembursku si pedagogové přijdou až na 1,795.000 korun ročně.

Zatímco v zemích OECD pobírají učitelé na základních školách o 77 procent vyšší platy než průměrní vysokoškoláci dané země v produktivním věku, v České republice berou pedagogové po 15 letech jen polovinu toho, co ostatní čeští vysokoškoláci.

Statisticy se také zaměřili na podíl obyvatel s maturitou nebo s vysokoškolským diplomem, ve všech sledovaných zemích úroveň vzdělání roste. Maturitu má v Česku téměř 90 procent lidí, což je skoro nejvíce ze sledovaných zemí. Co se týká absolvování vysoké školy, z mladých lidí do 34 let má diplom 37 procent obyvatel OECD. V Česku je to jen pětina. Ještě větší rozdíl je u věkové kategorie 55 až 64 let, v zahraničí má titul průměrně 22 procent starších lidí, v ČR jen 11 procent.

Lidé s vyšším vzděláním jsou mnohem méně ohroženi nezaměstnaností a také vydělávají výrazně více. "Dospělí ve věku 25-64 let s vyšší úrovní dosaženého vzdělání jsou v průměru více spokojeni se svým životem, zajímají se o společnost a pravděpodobně i lépe hodnotí své zdraví, a to bez ohledu na pohlaví, věk a příjem," vyplynulo z průzkumu.